

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์สถานการณ์ภาพและความต้องการการใช้สื่อการสอนของผู้สอน
ในโรงเรียนนายทหารสัญญาบัตรชั้นต้น นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นจำนวนประชากรที่มีอยู่แท้จริงทั้งหมด ไม่มีการเลือก
กลุ่มตัวอย่าง จำนวนประชากรเหล่านี้ได้มาโดยการติดต่อทั้งทางด้านส่วนตัว เป็นการภายในและการ
ติดต่ออย่างเป็นทางการควบคู่ไปด้วย โดยมีหนังสือ ที่ ทม 0302/014-016 ภาควิชาเสดท์ศศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลงวันที่ 17 มกราคม 2527 ถึงท่านผู้บัญชาการโรงเรียน
นายทหารสัญญาบัตรชั้นต้น ขอความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้ (ดูภาคผนวก ค) ซึ่งจำนวนประชากร
ที่ได้มานี้ประกอบด้วย

1.1 ครู-อาจารย์ นายทหารที่สอนประจำอยู่ใน

โรงเรียนเตรียมทหาร	จำนวน	80 คน
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า	จำนวน	124 คน
โรงเรียนนายเรือ	จำนวน	65 คน
โรงเรียนนายเรืออากาศ	จำนวน	90 คน
	รวม	<u>359 คน</u>

1.2 หัวหน้ากองวิชาหรือหัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบงานด้านสื่อการสอน

โรงเรียนเตรียมทหาร	จำนวน	8 คน
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า	จำนวน	14 คน
โรงเรียนนายเรือ	จำนวน	12 คน
โรงเรียนนายเรืออากาศ	จำนวน	7 คน
	รวม	<u>41 คน</u>

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยการศึกษา ค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัย และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มาประกอบทำโครงสร้างแบบสอบถาม แล้วเสนอขอคำปรึกษาช่วยชี้แนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านการวิจัย แล้วนำกลับมาปรับปรุงเพิ่มเติมแก้ไขให้สมบูรณ์ใช้เป็นแบบสอบถามขั้นต้น

ก. ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

- 1) แบบสอบถามแบบปลายปิด (Fix Alternated Questionnaires) เป็นแบบที่ผู้ตอบตอบข้อความที่กำหนดให้
- 2) แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open End Questionnaires) เป็นแบบที่ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ข. ข้อมูลของแบบสอบถาม ประกอบด้วย

- 1) แบบสอบถามสำหรับครู-อาจารย์ นายทหารที่ทำการสอนประจำ มีทั้งหมด 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สถานภาพทั่วไป เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน

ตอนที่ 3 สถานภาพความต้องการการใช้สื่อการสอน

ก) ความต้องการการใช้สื่อการสอนแต่ละชนิด

ข) ความต้องการด้านบริการ เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน

ก) การเตรียมและการจัดหา

ข) การเลือกและการใช้

ค) คุณภาพและปริมาณของสื่อการสอน

ง) การบริการ

จ) ด้านการผลิตสื่อการสอน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ก) สถานภาพสื่อการสอนที่มีใช้และ เป็นอยู่ในปัจจุบันโดยทั่วไป

ข) ด้านสื่อการสอนที่ควรยก เลิกไป หรือพอจะนำมาปรับปรุงแก้ไขนำไป
ใช้งานได้ หรือที่ควรจัดทำใหม่ หรือจัดตั้งขึ้นมาใหม่ และอื่น ๆ

2) แบบสอบถาม เพื่อการสัมภาษณ์สำหรับหัวหน้ากองวิชาหรือหัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบ
ด้านสื่อการสอน มีทั้งหมด 6 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพของหน่วยงาน
- ตอนที่ 2 สถานภาพของสื่อการสอนแต่ละชนิดที่มีใช้ในกรมหรือกองวิชาตาม
รายการที่กำหนดให้
- ตอนที่ 3 การเก็บรักษาและการบำรุงซ่อมแซม เมื่อชำรุด
- ตอนที่ 4 บุคลากรด้านสื่อการสอนในกองวิชาของท่าน
- ตอนที่ 5 งบประมาณด้านสื่อการสอนที่ได้รับการสนับสนุนในแต่ละปี
- ตอนที่ 6 ความคิดเห็นทั่วไปด้านสื่อการสอนในหน่วยงานของท่าน

3. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือ ที่ ทม 0309/9374-77 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2527 เรื่องขอความร่วมมือในการวิจัย โดยขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ทำการตรวจแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปติดต่อเรียนเชิญผู้มีความรู้ความชำนาญทรงคุณวุฒิ
ทางสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 ท่าน คือ

3.1 ผู้ทรงคุณวุฒิทางการวิจัยการศึกษา กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ 1 ท่าน

3.2 ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร 1 ท่าน

3.3 ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาสัตตศึกษา โรงเรียนเตรียมทหาร 2 ท่าน

จากนั้นได้นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามขั้นต้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่าน
ดังกล่าว ช่วยตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงจนสมบูรณ์มีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
เป็นที่น่าพอใจที่สุด นำไปเรียงเรียงใช้เป็นแบบสอบถามทดลองกับกลุ่มตัวอย่างประชากรใน
โรงเรียนเตรียมทหาร 5 คน โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า 5 คน โรงเรียนนายเรือ 5 คน
และโรงเรียนนายเรืออากาศ 5 คน รวมจำนวนประชากรที่ทดลองใช้ 20 คน จากนั้นได้นำแบบ
สอบถามที่ได้จากการทดลองนำมาพิจารณาพร้อมกับอาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุง แก้ไข เรียงเรียงให้
เหมาะสมยิ่งขึ้น ทำเป็นแบบสอบถามจริงที่นำไปใช้กับกลุ่มประชากร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือ ที่ ทม 0309/9507ล09 และ ที่ ทม 0309/9511 มัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2527 ขอความร่วมมือทำการวิจัย ถึงท่านผู้อำนวยการ โรงเรียนเตรียมทหาร ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนนายเรือ และท่านผู้อำนวยการโรงเรียนนายเรืออากาศ นำไปยื่นติดต่อกับตนเองกับทางฝ่ายเสนาธิการของแต่ละโรงเรียน ขอความกรุณาอนุเคราะห์ให้ช่วยดำเนินการตามขั้นตอนของทางราชการทหาร นับตั้งแต่การตรวจแบบสอบถาม การแจกแบบสอบถามไปยังครู-อาจารย์ หรือผู้สอน ตลอดจนการเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดกลับคืนมา โดยทางฝ่ายเสนาธิการของแต่ละโรงเรียนจะกำหนดนัดหมายวัน เวลาที่จะไปรับแบบสอบถามกลับคืนแก่ผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยจะไปรับคืนด้วยตนเอง ทั้งนี้ ยกเว้นแบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์หัวหน้ากองวิชาหรือหัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบงานด้านสื่อการสอน ผู้วิจัยขออนุญาตไปติดต่อรับคืนด้วยตนเอง เพื่อการสัมภาษณ์ประกอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 2 เดือน ตั้งแต่ 26 ตุลาคม 2527 ถึง 25 ธันวาคม 2527 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งออกไปทั้งหมดและที่ได้รับกลับคืนมามีดังนี้

4.1 แบบสอบถามสำหรับครู-อาจารย์ นายทหารที่สอนประจำ

โรงเรียนเตรียมทหาร	จำนวน	80 ชุด	ได้รับคืน	80 ชุด	เป็นร้อยละ	100.0
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า	จำนวน	124 ชุด	ได้รับคืน	104 ชุด	เป็นร้อยละ	83.9
โรงเรียนนายเรือ	จำนวน	65 ชุด	ได้รับคืน	58 ชุด	เป็นร้อยละ	89.2
โรงเรียนนายเรืออากาศ	จำนวน	90 ชุด	ได้รับคืน	76 ชุด	เป็นร้อยละ	84.4

รวมจำนวนที่ส่งไป 359 ชุด ได้รับกลับคืนในสภาพใช้งานได้ 318 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.6

4.2 แบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์ สำหรับหัวหน้ากองวิชาหรือหัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบ
เกี่ยวข้องกับงานด้านสื่อการสอน

โรงเรียน เดเรียนทหาร	จำนวน	8 ชุด	ได้รับ	8 ชุด
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า	จำนวน	14 ชุด	ได้รับ	11 ชุด
โรงเรียนนายเรือ	จำนวน	12 ชุด	ได้รับ	11 ชุด
โรงเรียนนายเรืออากาศ	จำนวน	7 ชุด	ได้รับ	7 ชุด

รวมทั้งหมด 41 ชุด ได้รับคืน 37 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.24

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ก. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของครู-อาจารย์ นายทหารที่สอนประจำ

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมที่ใช้เป็นแบบ
โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) ณ
สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการคำนวณหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 สถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน ใช้วิธีการคำนวณหาค่า
ร้อยละ สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบเลือกตอบ และหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) พร้อมทั้งจัดอันดับสำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 สถานภาพความต้องการการใช้สื่อการสอน ใช้วิธีการคำนวณหา
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมทั้งจัดอันดับ

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน ใช้วิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมทั้งจัดอันดับ

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ใช้วิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมทั้งจัดอันดับสำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วน
ประมาณค่า และทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแบบเติมข้อความแสดงความคิดเห็น

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มาก, พอใจมาก	=	4	คะแนน	
ปานกลาง, พอใจ	=	3	คะแนน	
น้อย, ไม่มีความเห็น	=	2	คะแนน	
ไม่ใช้เลย	}	=	1	คะแนน
ไม่ต้องการ				
ไม่มีปัญหา				
ยังไม่พอใจ				

เกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ย

3.50 - 4.00	หมายถึง	มาก, พอใจมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปานกลาง, พอใจ
1.50 - 2.49	หมายถึง	น้อย, พอใจน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อยมาก, ยังไม่พอใจ

ข. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์หัวหน้ากองวิชาหรือหัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบงานด้านสื่อการสอน

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์แล้วเรียบเรียงสรุปเป็นรายงานการศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย